

B.P. Ed. Sem-III
CC303 - Sports Psychology and Sociology

P. Pages : 6

Time : Three Hours

GUG/W/22/2811

Max. Marks : 70

Note : All questions are compulsory.

1. Explain importance of Sports Psychology for development of Sports at university level. **15**

OR

Describe Physiological and Psychological importance of growth and development.

2. Define learning. What are the factors affecting learning? **15**

OR

Define personality and explain the factors affecting development of personality.

3. What is sports sociology? How can sports sociology be called a 'science'? **15**

OR

What do you mean by socialization? How does physical education and sports programme help in process of socialization? Explain.

4. Discuss in detail, the inter – relationship of sports and politics. **15**

OR

Explain the concept of culture, examine how sports and culture are interdependent.

5. Solve **any ten** questions and write correct answer in your answer sheet. **10x1**

- 1) Psychology is a science of:
 - a) human behaviour
 - b) human relationship
 - c) both
 - d) none of these
- 2) Stages of development –
 - a) Infancy and childhood
 - b) Adolescence
 - c) Adulthood
 - d) All of the above
- 3) Unique period of life -----
 - a) Childhood
 - b) Infancy
 - c) Adolescence
 - d) Adulthood
- 4) Types of individual difference –
 - a) Mental difference
 - b) Physical difference
 - c) both
 - d) None of these

- *****

B.P. Ed. Sem-III
CC303 - Sports Psychology and Sociology

Time : Three Hours

Max. Marks : 70

सुचना :- सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

1. विद्यापीठ स्तरावर क्रीडेच्या विकासाकरिता क्रीडा मानसशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा. 15

किंवा

वाढ व विकासाच्या क्रिया शास्त्रीय व मानसशास्त्रीय महत्त्वाचे वर्णन करा.

2. शिकण्याची व्याख्या लिहा. शिकण्याला प्रभावित करणारे घटक कोणकोणते आहेत? 15

किंवा

व्यक्तिमत्त्वाची व्याख्या करा आणि व्यक्तिमत्त्वाच्या विकासावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे स्पष्टीकरण करा.

3. क्रीडा समाजशास्त्र म्हणजे काय? क्रीडा समाजशास्त्र विज्ञान का समजले जाते? 15

किंवा

सामाजिकीकरण म्हणजे काय? खेळ व शारीरिक शिक्षण सामाजिकीकरणाच्या प्रक्रियेत कशाप्रकारे सहायक आहेत? चर्चा करा.

4. खेळ आणि राजकारणाच्या आंतरसंबंधावर सविस्तर चर्चा करा. 15

किंवा

संस्कृती ही संकल्पना स्पष्ट करा. खेळ व संस्कृती एकमेकांवर कशी आधारित आहेत? परिक्षण करा.

5. कोणतेही दहा प्रश्नांचे उत्तरे द्या व अचूक पर्यायाला उत्तर पत्रिकेमध्ये लिहा. 10

1) मानसशास्त्र एक ----- शास्त्र आहे.

अ) मानुस व्यवहाराचे

क) दोघेही

ब) मानुस संबंधाचा

ड) वरिलपैकी कोणतेही नाही

2) विकासाची अवस्था आहे.

अ) शैशवावस्था आणि बालपण

क) प्रौढावस्था

ब) किशोरावस्था आणि युवावस्था

ड) वरील सर्व

- 3) जीवनाचा अनोखा काळ -----
 अ) बालपण
 क) किशोरावस्था
 ब) लहानपणवस्था
 ड) प्रौढावस्था
- 4) वैयक्तिक विभिन्नताचे प्रकार आहे.
 अ) मानसिक विभिन्नते
 क) दोघेही
 ब) शारीरिक विभिन्नते
 ड) यापैकी कोणी नाही
- 5) नवजात बालकांमध्ये हाडांची संख्या आहे.
 अ) 213
 क) 270
 ब) 350
 ड) 206
- 6) शिकणे एक प्रक्रिया आहे.
 अ) नवे ज्ञान प्राप्त करणे
 क) सर्व
 ब) विवेकपूर्ण प्रक्रिया आहे
 ड) यापैकी कोणी नाही
- 7) व्यक्तित्व विकासावर प्रभाव पडतो.
 अ) वातावरण
 क) वंशानुक्रम आणि वातावरण
 ब) वंशानुक्रम
 ड) यापैकी कोणी नाही
- 8) तनावचे प्रकार आहे.
 अ) तीव्र तनाव
 क) तनाव
 ब) स्थायी तनाव
 ड) यापैकी कोणी नाही
- 9) प्रश्नावली पद्धतीचे उपयोग
 अ) व्यक्तिचे मुलाखतीसाठी
 ब) परिक्षामध्ये उत्तरे लिहिण्यासाठी
 क) अनुसंधानासंबंधी समस्याचा समाधानासाठी
 ड) यापैकी कोणी नाही
- 10) मुलाखतीचे प्रकार आहे.
 अ) सामान्य मुलाखत
 क) मुलाखत
 ब) अनौपचारिक मुलाखत
 ड) वरील सर्व
- 11) संस्कृति कशा प्रकारे लोकांच्या जीवनशैली वर प्रभाव टाकते.
 अ) सामाजिक संबंध
 क) समाज
 ब) सामाजिक वर्ग
 ड) यापैकी कोणीही नाही
- 12) सामाजीकरणचे प्रकार आहे.
 अ) प्राथमिक सामाजीकरण
 क) वयस्क सामाजिकरण
 ब) माध्यमिक सामाजीकरण
 ड) वरील सर्व

B.P. Ed. Sem-III
CC303 - Sports Psychology and Sociology

Time : Three Hours

Max. Marks : 70

सुचना :- सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

1. विश्वविद्यालयीन स्तर पर खेल के विकास में खेल मनोविज्ञान के महत्व को स्पष्ट कीजिए। 15

अथवा

वृद्धि और विकास के क्रियाशास्त्रीय एवं मनोवैज्ञानिक महत्व का वर्णन कीजिए।

2. सीखने को परिभाषित कीजिए। सीखने को प्रभावित करनेवाले घटक कौनसे हैं? 15

अथवा

व्यक्तित्व की परिभाषा दीजिए तथा व्यक्ति के विकास को प्रभावित करनेवाले घटकों का स्पष्टीकरण कीजिए।

3. क्रीडा समाजशास्त्र से क्या तात्पर्य है? क्रीडा समाजशास्त्र 'विज्ञान' क्यों कहलाता है? 15

अथवा

सामाजिकीकरण का क्या अर्थ है? शारीरिक शिक्षा व खेल कार्यक्रम सामाजिकीकरण प्रक्रिया में कैसे सहायक हैं? चर्चा कीजिए।

4. खेल एवं राजनीति के अंतर सम्बन्धों पर विस्तार से चर्चा कीजिये। 15

अथवा

संस्कृति की संकल्पना को स्पष्ट कीजिए। खेल एवं संस्कृति किस प्रकार एक दूसरे पर निर्भर हैं? इसका परीक्षण कीजिए।

5. किन्हीं दस प्रश्नों को हल कीजिए तथा अचूक पर्याय को उत्तरपत्रिका में लिखिये। 10

1) मनोविज्ञान एक विज्ञान है।

अ) मानव व्यवहार

क) दोनों

ब) मानव संबंध

ड) इनमें से कोई नहीं

2) विकास की अवस्थाएँ

अ) शैशवावस्था और बाल्यावस्था

क) प्रौढ़ावस्था

ब) किशोरावस्था और युवावस्था

ड) उपरोक्त सभी

